SPORTUL-ȘCOALA A EDUCAȚIEI

TINERI CU REZULTATE DEOSEBITE PE STADIOANE ȘI ÎN ACTIVITATEA SOCIALĂ!

Nu este pentru nimeni un secret faptul că astăzi sportul de performanță solicită un efort considerabil din partea celor care-l practică. Pe diverse discipline și eșaloane, un număr din ce în ce mai mare de copii și tineri se dedică acestei activități, trebuind să-și drămuiască riguros timpul liber între învățătură, însușirea și exercitarea la nivelul exigențelo actuale a unei meserii și pregătirea sportivă. Afirmarea deplină a tinerilor deopotrivă pe cele două planuri constituite una dintre cerințele majore care stau în fața tuturor pedagogilor, a tinerilor înșiși. Am adunat în această pagină cîteva aspecte privind preocupările pentru formarea unor oameni utili societății și, concomitent, a unor valoroși performeri, cîteva modalități de înțelegere a sportului în contextul social, cîteva atitudini vizavi de relația învățătură — activitate profesională — performanță.

„ÎMI PLACE SĂ LE SPUN COPIII MEI"...

O știre cu totul inedită făcea senzație acum mai bine de 10 ani : o profesoară tînără obținea a doua specializare (prima fiind baschetul) într-un joc în exclusivitate pentru bărbați — rugby ! Dar Mariana Lucescu *nu a făcut-o de dragul senzaționalului. O determinaseră mai vechea sa pasiune pentru acest joc bărbătesc — mergea, cînd era mică, cu tatăl său la meciuri — și, mai ales, dragostea pentru copii...*

Cu exact 15 ani în urmă sosea în comuna Pantelimon. *Și-a cunoscut o parte dintre viitorii elevi pe un maidan, nu în cea mai elegantă împrejurare.* „Voi avea de furcă cu acești mici năzdrăvani" — *și-a zis. Iar directorul i-a spus-o deschis :* „Veți fi dirigintă la o clasă... cu probleme". *Unii băieți, scăpați prea lesne de sub controlul părinților, o cam luaseră razna. Mariana Lucescu a înțeles că poate pune umărul la reciștigarea lor pentru școală. Și nu numai pentru școală. A crezut în ei.* „Aveau un fond bun, calități fizice excelente. I-am luat tare la început, le-am vorbit cum le plăcea lor, eram alături de ei în fel de fel de întreceri. Dar ce metodă nu am folosit ? ! Eram sigură că voi reuși. Și-mi plăcea gîndul acesta. Am făcut handbal, apoi rugby, atletism, baschet. E o greșeală să pregătești copilul numai într-o direcție. Lucrezi cu el de toate și la momentul oportun tragi linie și hotărăști : este mai bun pentru...".

Elevii din Pantelimon au redevenit... elevi. Au înțeles că nu pot merge să joace în echipele școlii — care la un moment dat nu mai știau ce e înfrîngerea — decît dacă profesoara de sport vede că în catalog „zîmbesc" notele bune.

Din Pantelimon au ieșit o mulțime de rugbyști. Și nu știm dacă nu facem o nedreptate amintindu-i numai pe Alexandru, Țața *și* Achim, *adică trei nume dintre cele mai cunoscute, de internaționali.*

Mariana Lucescu a trecut mai apoi la Școala 64. Pe urmă a devenit titulară la Școala sportivă 2. Au mers după ea zeci și zeci de copii din Pantelimon. La un moment dat avea 9 grupe : de la rugby în 7, la rugby în 15 ! Și a „spart" încă o dată tiparele, luînd din mîna bărbaților, într-un sport în exclusivitate pentru aceștia, laurii celei mai bune echipe a celor mici.

La „Tineretului" ziua de muncă începe pentru profesoara Lucescu în zori și se termină seara tîrziu. Dar nu face numai antrenamente. „Îmi place, mărturisesc, să le spun „copiii mei"... Îi pedepsesc cînd trebuie, îi răsfăț cînd trebuie. Caut să le inoculez în așa măsură rugbyul, ideea de sport, încît să nu se mai gîndească aiurea, să dedice întregul lor timp disponibil învățăturii și sportului. Fiindcă sportul (și îndeosebi rugbyul) deprinde copilul cu viața în colectiv".

Copiii Marianei Lucescu cresc — ca sportivi și ca oameni — în această atmosferă... Stelian Podărăscu *era vizat de o echipă divizionară de fotbal. Promisiuni, tentații... Dar el făcuse un legămînt cu rugbyul. Nu l-a trădat. Un adolescent a dat o probă de maturitate... Mai ieri,* Iosif Iordan *era un puști ce „pusese școala în cui". A vrut să facă rugby și astfel a trebuit să învețe și o meserie. Acum, e iubit și apreciat la locul de muncă, dovedind, totodată, frumoase perspective în sport...* Marcel Voicu *e un băiat inteligent și talentat la toate. A trecut pe la multe sporturi. A ales balonul oval și, odată cu el, o viață mai ordonată decît mai înainte. A fost căpitan al națională de juniori, iar acum e divizionar A, la R. C. Grivița Roșie, echipa marii întreprinderi unde lucrează ca lăcătuș...*

Cînd vine ceasul despărțirii („Așa e viața — *adaugă Mariana Lucescu* — pregătești copii, îi înveți și rugby și cum să dea primul bună ziua, apoi pleacă la alții — dar drumul e firesc, sînt eu nostalgică..."), *copilul de ieri știe precis unde îi e locul. S-a sfătuit îndelung cu profesoara, cu familia... Și chiar cînd, trecînd vremea, devine vedetă, cînd stăpînește o meserie, găsește timp pentru a reveni, cum fac Mircea Paraschiv sau Dumitru Alexandru, pe „Tineretului", la școala care i-a pregătit pentru sport, pentru viață...*

SPORTU-I SPORT, FACULTATEA-I FACULTATE!

Despre antrenorul emerit **Eugen Trofin** se spune — pe bună dreptate — că este unul dintre cei mai buni meșteri în creșterea jucătorilor de handbal, unul dintre cei mai exigenți și mai productivi tehnicieni.

La aceste aprecieri mai trebuie adăugat, însă, una : conferențiarul universitar Eugen Trofin, omul Eugen Trofin nu uită ca, paralel cu pregătirea elevilor săi pentru activitatea de performanță, să se preocupe și de realizarea lor în plan profesional ; și se poate spune că este unul dintre antrenorii cu cele mai multe reușite pe această linie...

La **Universitatea București**, unde activează de ani de-a rîndul antrenorul Eugen Trofin, tinerii vin și pleacă. Dar nu vin de oriunde și nici nu pleacă oriunde ! Pentru orice junior, a intra în lotul lui înseamnă mai mult de un pas spre marea performanță. Și asta pentru că antrenorul Trofin, cînd e să ia un băiat în echipa sa, îl întoarce pe toate părțile : de unde vine, cam cît se pregătea, ce-are de gînd, dacă știe că aici „e treabă serioasă"... Și tuturor le mai spune ceva : **să fie clar, sportu-i sport, facultatea-i facultate !** Cine poate să le facă foarte bine pe amîndouă rămîne, cine nu... la revedere ! De-a lungul anilor, din mîna lui au ieșit stele de prim rang ale handbalului românesc, campion mondial. Lista e, parcă, interminabilă, dar — ca să dăm exemple pe „generații" — vom începe cu **Cornel Oțelea**, vom continua cu **Cristian Gațu, Gheorghe Goran** și **Mihai Marinescu**, îi vom aminti apoi pe **Gabriel Kicsid, Radu Voina, Mircea Ștef, Adrian Cosma** și **Ștefan Orban**, iar din ultima „generație" pe **Marian Vasilache** și **Sorin Baican**.

Cu toții sînt jucători de mare valoare — de ieri, de azi și de mîine — dar, în același timp, cu toții sînt oameni realizați și pe plan profesional.

Antrenorul emerit **Cornel Oțelea**, conducătorul tehnic al echipei Steaua, cîștigătoare a C.C.E., a fost promovat de curînd și la conducerea tehnică a lotului reprezentativ. **Goran** este un bun antrenor de juniori, **Gațu** este inginer în M.A.N., iar ceilalți băieți — absolvenți ai I.E.F.S. — sînt oameni de bază la locul lor de muncă. Ar mai trebui să amintim aici că unul dintre foștii elevi ai antrenorului Eugen Trofin — **Victor Rădină** — este astăzi cadru universitar la Academia „Ștefan Gheorghiu", că altul — **Traian Ginju** — este redactor la „Scînteia tineretului" și, în fine, că inginerul **Constantin Banciu**, care apără și în prezent buturile Universității București, a trecut cu brio, nu de mult, proba de cinste, refuzînd o „tranzacție" propusă de echipa Gloria Arad la meciul de campionat.

Elevii lui Eugen Trofin au fost și sînt băieți dintr-o bucată. Ei vin copii și pleacă profesori, ingineri, oameni de bază ai societății noastre.

CU MULȚUMIRI, DE LA PĂRINȚI ȘI PROFESORI...

Sînt în Capitală aproape 50 de instructori voluntari pentru parașutism. Cu toții pasionați pentru acest sport al cutezanței, bărbăției și hotăririi. Între ei, însă, poate cel mai pasionat este **Ion Pașca**, strungar la Întreprinderea „23 August". Și afirmația nu este argumentată numai de cei 10 ani de activitate, de nenumăratele sale curse între cer și pămînt, ci mai ales de ceea ce face de trei ani încoace pentru a dezvălui și altora frumusețea zborului sub „cupola de mătase". În primul rînd pentru tineri. Pașca nu pornește niciodată de la ideea preconcepută că între adolescenții dornici să practice un sport se găsesc caractere dificile, față de care trebuie manifestată o oarecare circumspecție. Nu, el nu-i triază după un criteriu sau altul, pentru că are încredere în forța educativă a parașutismului. Și nu se înșeală. În cercurile pe care le-a organizat la „23 August", la I.O.R. sau la „Electroaparataj", vin băieți de tot felul, unii cu obiceiuri mai puțin ...lăudabile, alții dezorientați, înclinați să apuce pe căi greșite, alții certați cu învățătura. Îi primește și-i instruiește cu aceeași căldură pe toți. Instructorul are însă arta de a le insufla repede din pasiunea sa, de a-i lega de parașutism, de a găsi un rost timpului lor liber. Și, după un timp, băieții devin cu totul alții : temerari, hotărîți, cu o mulțime de cunoștințe noi : de geografie, de fizică, de matematică etc. „Parașutismul, ca și alte sporturi tehnico-aplicative — obișnuiește el să spună — susține în multe privințe învățătura". Și nu de puține ori **Ion Pașca a primit mulțumirile părinților, profesorilor** și **directorilor de școli** pentru schimbările în bine pe care le-a produs la acei „tineri dificili" care au ajuns în cercurile organizate de el, adevărate școli ale educației.

„ÎI ÎNVĂȚ BOX, DAR ȘI CEVA DESPRE VIAȚĂ"

Satisfacțiile împlinirii în viață Eugen Dinu *le-a obținut ca muncitor. A urmat școala profesională de pe lîngă marea întreprindere bucureșteană „23 August", iar la absolvire, în anul 1949, a devenit lăcătuș mecanic și a început să practice sportul preferat — boxul — la clubul „Metalul".*

În secția turnătorie fontă, comunistul Eugen Dinu este astăzi exemplu de conduită, iar maestrul de atelier Ștefan Gheorghiu *și șeful de echipă* Ion Szabo *au numai cuvinte de laudă la adresa lui.*

După orele de muncă, seară de seară, în sala de box a clubului răsună răspicat comenzile... antrenorului Eugen Dinu.

Întrebat despre preocupările sale actuale și de viitor, Dinu ne-a mărturisit : „Ca fost sportiv de performanță am avut multe de învățat de la maeștrii mei. Nu numai despre box... Azi, ca antrenor, încerc să fac același lucru. Cu mulți dintre elevii mei muncesc cot la cot în întreprindere. *Mihai Ploiești eanu, Nicu Popa, Ion Budușan, Dumitru Burdihoi, Nedelea Mocanu* sînt și ei lăcătuși mecanici, iar după orele de producție plecăm împreună la sala de antrenament. Acolo mă străduiesc să-i învăț boxul, dar și cîte ceva despre viață. Încerc să-i educ în spiritul muncii îndîrjite, în atelier sau la sală, al corectitudinii, cinstei și demnității...".

A VREA CU TOT DINADINSUL, CONDIȚIA DUBLEI AFIRMĂRI

Voleibalista Liliana Pașca, componentă a echipei Universitatea Craiova și a lotului național, este socotită la ora actuală cea mai valoroasă coordonatoare de joc din țară. Luna viitoare urmează să-și susțină Examenul de stat în științe economice. Cum a reușit să pună de acord studiul și sportul, ne-a mărturisit-o recent :

„Să faci sport de înaltă performanță, și, în același timp, să treci cu bine etapele devenirii în plan profesional — școală, facultate — nu este, desigur, deloc ușor. Dar nici prea greu pentru cine este obișnuit cu un regim de muncă adecvat. Începînd să practic voleiul de mică, m-am adaptat cu ușurință acestui regim, în care învățătura și pregătirea sportivă mi se păreau că fac parte din normal, dintr-un proces indestructibil, le simțeam pe amîndouă ca niște obligații deopotrivă de importante. Nu pot spune că totul a mers strună, potrivit calculelor. Am avut și perioade grele de studiu — mai cu seamă în facultate, cînd trebuia să mă și antrenez mai mult și să particip la campionat sau la reunirile lotului — am fost nevoită adesea să fac eforturi mai mari, să string din dinți, să mă mobilizez total. Sub aceste aspecte sportul mi-a fost un sprijin. Pasiunea și dorința de a mă realiza și ca economistă și ca voleibalistă mi-au dat puterea necesară. Dealtfel, socot că dubla împlinire presupune o condiție esențială — aceea de a vrea, de a vrea cu tot dinadinsul să ajungi la țintă".

COLECTIVUL — APROAPE DE TINERII PERFORMERI

În întreprinderea mecanică Nicolina-Iași sînt mulți care fac sport. Unii chiar de performanță. Printre cei care s-au distins în ultima vreme se află și campionul de box al juniorilor la cat. 75 kg, **Constantin Badea**, care mai cucerise „centura" încă de două ori. Ce se poate spune despre el ? **Constantin Danielescu**, vicepreședintele clubului, afirmă că **„are un mare viitor, fiind un băiat conștiincios, care răspunde încrederii și sprijinului acordat de colectivul în cadrul căruia se pregătește".** La rîndul său, șeful secției sculărie, ing. **Constantin Gâlea**, ne spunea : **„Ținînd seama că este la începuturile meseriei, că drumul său în viață abia începe, colegii săi de muncă îi acordă tot ajutorul pentru a se forma ca muncitor cu o bună pregătire, care să aibă un comportament corect în toate ocaziile. Ținînd seama că este printre sportivii noștri buni, am fost în permanență aproape de el, sprijinindu-l ori de cîte ori a fost nevoie. Sîntem siguri că mai tîrziu tînărul Badea va fi un om cu care să ne putem mîndri".**

Desigur, Constantin Badea nu este singurul care simte forța și sprijinul colectivului la Nicolina Iași.

Un tînăr în derivă

DAR NUMAI MIRCEA HUȚAN E VINOVAT?

Pe Mircea Huțan l-am admirat în multe meciuri pe care echipa de volei a Școlii sportive Sibiu le-a susținut în Divizia națională a juniorilor și școlarilor. Specialiștii îl socoteau un jucător de mare viitor. Cu timpul, însă, aveam să-l întîlnim tot mai des în restaurant, în compania licorilor lui Bachus, a țigărilor super-long și a unor pierde-vară. Cînd i-am atras prima oară atenția antrenorului său, prof. Nicolae Aleman, acesta s-a arătat surprins, deoarece, ne mărturisea, chiar cu cîteva minute înainte ca noi să-l întîlnim pe elevul respectiv cu paharul în față și cu țigara în gură la „Împăratul Romanilor", avusese loc o lungă discuție între antrenor, jucător și mama acestuia, în urma căreia M. Huțan își luase angajamentul să redevină băiat cuminte.

După un timp, aveam să-l întîlnim umblînd hoi-hui prin oraș, la ore la care ar fi trebuit să se afle la cursuri...

Ne-am interesat din nou de soarta lui Mircea Huțan, la Liceul „Octavian Goga", unde învață. Directorul Andrei Porolisseanu și dirigintele anului II C, Harald Müller, ne-au spus că Huțan a devenit „un caz". Era corigent la 7 materii pe primul trimestru, la 6 pe cel de-al doilea (chiar și la educație-fizică !), avînd și 127 de absențe nemotivate. Și, firește, o nouă repetiție... „Am discutat în nenumărate rînduri cu el, cu mama lui, cu antrenorul (care se interesa de situația școlară a jucătorului său) și de fiecare dată ne făcea promisiuni, dar nu le respecta... Ne-am dat seama că nu este suficient de supravegheat (părinții lui sînt despărțiți). Mama sa îi dădea mereu bani de buzunar, deși știa bine ce destinație primeau acești bani cîștigați cu trudă... În cazul Mircea Huțan, care a mai rămas de două ori repetent, nu mai există decît soluția încadrării sale în muncă, iar studiile să și le continue la seral".

Am stat din nou de vorbă și cu antrenorul N. Aleman, care ne-a spus că Huțan a fost îndepărtat din echipă încă din luna aprilie, întrucît viața sa extra-sportivă își pusese amprenta și pe randamentul în jocuri, din ce în ce mai slab. „Mă veți întreba, desigur, ce am făcut pentru îndreptarea lui... Dar ce n-am făcut ? La un moment dat învățam împreună, ieșeam la plimbare împreună. Am greșit însă crezînd că eu singur voi reuși să-l dau pe brazdă. Tare mult aș fi dorit ca acest real talent să se desăvîrșească. Dar el însuși s-a opus și a trebuit să ne despărțim, cu mare regret, dar cu conștiința că tînărul nostru colectiv trebuia apărat împotriva unor influențe negative".

Mama lui Huțan, casieră la magazinul „Universal", socotește că drumul greșit pe care a apucat fiul său a fost consecința neînțelegerii de către acesta a sportului de performanță : „Fiind socotit un talent în volei, o vedetă, Mircea a crezut că asta este suficient și că nu trebuie să mai învețe... Eu nu am avut timp să-l urmăresc îndeaproape...".

Am încercat apoi, în mai multe rînduri, să avem o discuție și cu Mircea Huțan. Nu a fost posibil. Am aflat că primise dezlegare să joace la echipa „7 Noiembrie", recent promovată în Divizia B. Ne-am interesat dacă a fost încadrat în producție. Noul antrenor, Nicolae Belașcu ne-a asigurat că va găsi o soluție să-l integreze.

Dincolo de regretul pentru pierderea unui voleibalist de perspectivă, trebuie să ne exprimăm mai cu seamă părerea de rău pentru soarta unui tînăr a cărui educație a fost lăsată la voia întîmplării de către familia sa, în timp ce școala în care învăța și organizația U.T.C. nu s-au angajat mai profund în readucerea lui pe drumul cel bun, nu l-au ajutat suficient la momentul potrivit. De aici și eșecul tentativelor de ordin educativ ale antrenorului de la Școala sportivă Sibiu... Cazul voleibalistului Huțan, tînăr ajuns în impas la vîrsta marilor aspirații, ridică multe semne de întrebare. Așteptăm, în consecință, răspuns de la educatorii săi de ieri și de azi, dar și de la Mircea Huțan însuși.

Pagină realizată de : Aurelian BREBEANU, Geo RAEȚCHI, Paul IOVAN, Emanuel FĂNTĂNEANU și Ilie IONESCU